

Leerlingboekje les 5 en 6

Naam:.....

Schrijfpdracht 3 Onze idolen

Groep 7

Leren schrijven met peer response
Tekst: M. Hoogeveen, A. van Gelderen, A. Wijnbergh
Illustraties: V. van Asperen
SLO, 2018

Waarover gaan de lessen?

De tekst die je deze les gaat schrijven komt ook in het boek "Beschrijvingen van jezelf en anderen".

Biografie: een beschrijving van het leven van een persoon

In deze les schrijven jullie in tweetallen over iemand die jullie bewonderen (jullie idool).

In deze lessen leer je:

- Dat je een beschrijving van jullie idool levendig kunt maken met opsommingen (*opsommingswoorden*).
- Dat je in een beschrijving met uitlegwoorden duidelijk kunt maken waarom je iemand bewondert (*uitlegwoorden*).

Weet je nog?

Voorbeelden van opsommingwoorden:

ook
of
verder
daarnaast
daarbij
eveneens
zowel
eerst
daarna

Voorbeelden van sterke opsommingwoorden:

bovendien
zelfs
helemaal
bovenal
tenslotte
vooral

Voorbeelden van uitlegwoorden:

want
omdat
daarom
waarom
namelijk
immers
aangezien
daardoor

Les 5 Onze idolen

Voor het schrijven: oefenen met opsommings- en uitlegwoorden

Je beschrijving van een persoon moet levendig en interessant zijn. Je kunt achtergronden, activiteiten en eigenschappen van een persoon met *opsommingen* beschrijven. Ook kun je aangeven *waarom* en *waardoor* dingen in het leven van iemand gebeurd zijn.

- Lees in het volgende stukje hoe Susan de beschrijving van Nelson Mandela levendig en interessant maakt:

Nelson Mandela

Nelson Mandela, strijder voor vrijheid, werd geboren op 18 juli 1918. Hij groeide op in het Zuid-Afrikaanse dorpje Mvezo. Als kind viel hij al op: hij was dapper, slim en een doorzetter. Op zijn 25^e ging Mandela studeren aan de universiteit van Fort Hare, omdat dit de enige universiteit was waar mensen met een donkere huidskleur mochten studeren. Hierdoor ontdekte Mandela dat er sprake was van apartheid in zijn land. De mensen met een donkere huidskleur hadden veel minder vrijheid, rechten en banen. Bovendien waren ze veel armer dan de blanke mensen.

Mandela besloot te gaan strijden voor gelijke rechten van deze mensen. In 1963 werd Mandela door het apartheidsregime opgepakt en gevangen gezet op Robbeneiland, vanwege zijn strijd tegen apartheid. Vanuit de gevangenis bleef Mandela zich inzetten voor gelijke rechten voor iedereen. Een paar jaar na zijn vrijlating werd hij niet alleen president van Zuid-Afrika, maar kreeg hij ook de Nobelprijs voor de Vrede. Op 15 december 2013 overleed Mandela op 95-jarige leeftijd.

Susan, groep 7

Opdracht 1 (werk alleen)

Onderstreep in de tekst hieronder:

- beschrijvingen waarin met **opsommingen** dingen verteld worden over het leven van Nelson Mandela (*opsommingswoorden, leestekens die aangeven dat er een opsomming is*).

Omcirkel in de tekst hieronder:

- beschrijvingen die duidelijk maken waarom en waardoor deze dingen gebeurden in het leven van Nelson Mandela (*uitlegwoorden*).

Nelson Mandela

Nelson Mandela, strijder voor vrijheid, werd geboren op 18 juli 1918. Hij groeide op in het Zuid-Afrikaanse dorpje Mvezo. Als kind viel hij al op: hij was dapper, slim en een doorzetter. Op zijn 25^e ging Mandela studeren aan de universiteit van Fort Hare, omdat dit de enige universiteit was waar mensen met een donkere huidskleur mochten studeren. Hierdoor ontdekte Mandela dat er sprake was van apartheid in zijn land. De mensen met een donkere huidskleur hadden veel minder vrijheid, rechten en banen. Bovendien waren ze veel armer dan de blanke mensen.

Mandela besloot te gaan strijden voor gelijke rechten van deze mensen. In 1963 werd Mandela door het apartheidsregime opgepakt en gevangen gezet op Robbeneiland, vanwege zijn strijd tegen apartheid. Vanuit de gevangenis bleef Mandela zich inzetten voor gelijke rechten voor iedereen. Een paar jaar na zijn vrijlating werd hij niet alleen president van Zuid-Afrika, maar kreeg hij ook de Nobelprijs voor de Vrede. Op 15 december 2013 overleed Mandela op 95-jarige leeftijd.

Opdracht 2 (werk samen)

Vergelijk met je maatje wat jullie onderstreept en omcirkeld hebben en bespreek de verschillen:

- Leg elkaar je keuzes uit. Waaraan zie je dat het om *opsommingen* en *uitlegwoorden* gaat?

Voor het schrijven: jouw tekst voorbereiden

Jullie gaan **samen** schrijven over een persoon die jullie idool is. Jullie gaan het schrijven eerst voorbereiden. Hiervoor moet je de schrijfopdracht weten.

Lees de schrijfpdracht:

Schrijf over het leven van iemand die jullie bewonderen voor je klasgenoten. Beschrijf de achtergrond van jullie idool (uiterlijk, waar/wanneer geboren en opgegroeid), belangrijke gebeurtenissen in zijn of haar leven (wat heeft de persoon gedaan waardoor jullie hem of haar bewonderen) en enkele belangrijke eigenschappen (waarmee je laat zien wat voor persoon hij of zij is).

Maak je beschrijving precies en levendig met *opsommingen*. Gebruik daarvoor *opsommingswoorden* en *sterke opsommingswoorden*. Gebruik ook *leestekens* (komma's) die duidelijk maken dat je opsommingen geeft.

Gebruik *uitlegwoorden* en *verzwegen uitlegwoorden* om te laten zien **waarom** en **waardoor** dingen gebeuren in het leven van jouw idool.

Je tekst is ongeveer even lang als de voorbeeldtekst.

Je klasgenoten zullen het leuk vinden om te lezen over jullie idool!

Opdracht 3 (werk samen)

Bespreek met elkaar:

- welk idool jullie kiezen voor jullie beschrijving.
- welke bronnen jullie gaan kiezen om informatie te zoeken over jullie idool (boek, tijdschrift, internet).

Opdracht 4 (werk samen)

- De informatie die je verzamelt bij deze opdracht kun je gebruiken voor de schrijfpdracht. Bij opdracht 5 maak je hier aantekeningen van.
- Lees over jullie idool en verzamel informatie (uiterlijk, waar/wanneer geboren en opgegroeid, gebeurtenissen in leven, eigenschappen).
- Maak korte aantekeningen van de informatie die jullie vinden.
- Zoek een afbeelding van jullie idool die je straks als illustratie bij de tekst kunt gebruiken.

Opdracht 5 (werk samen)

- Schrijf kort op wat je over jullie idool gaan schrijven:

Achtergrond (bijvoorbeeld: land, plaats, familiegegevens):

.....
.....
.....

Gebeurtenissen in het leven:

Uitleg/verklaring:

.....
.....
.....

Belangrijke eigenschappen:

.....
.....
.....

Zorg ervoor dat jullie geen letterlijke teksten uit de bronnen overnemen, maar zeg in jullie eigen woorden wat jullie over jullie idool willen schrijven!

Tijdens het schrijven

Opdracht 6 (werk samen)

- Schrijf jullie beschrijving:

- Gebruik de aantekeningen die jullie op de vorige bladzijde maakten.
- Lees tijdens het schrijven terug wat jullie geschreven hebben.
- Maak een levendige en interessante beschrijving van jullie idool (*opsommingswoorden, sterke opsommingswoorden, leestekens die opsommingen duidelijk maken, uitlegwoorden, verzwegen uitlegwoorden*).

- Bepaal samen hoe jullie gaan schrijven.

- Bijvoorbeeld: de een begint met typen en bij iedere alinea wisselen jullie.

Opdracht 7 De tekst bewaren en printen (werk alleen)

- Sla allebei jullie tekst op met jullie **namen+les5versie1**.
- Print ieder jullie tekst en schrijf jullie **namen+les5versie1** erop.
- Bewaar je tekst!

Les 6 Onze idolen

Na het schrijven: je tekst bespreken en veranderen

Jullie gaan nu kijken of je beschrijving duidelijk is voor de lezer en wat er beter kan worden. Daarna bespreken jullie je tekst met twee klasgenoten. Als de tekst besproken is, gaan jullie je tekst veranderen.

Opdracht 1 (werk samen)

- Lees jullie verhaal nog eens goed door en vraag je af of de beschrijving voor de lezer duidelijk is:**
 - hoe jullie idool eruit ziet en wat zijn of haar achtergrond is
 - welke gebeurtenissen belangrijk zijn in zijn of haar leven en waarom
 - welke kenmerkende eigenschappen jouw idool heeft

- Kijk of jullie idool en zijn of haar leven precies en levendig is beschreven.**
(opsomming- en uitlegwoorden)

- Maak aantekeningen in je tekst waar je iets wil veranderen om de beschrijvingen preciezer en levendiger te maken** *(opsomming- en uitlegwoorden).*

Misschien kiezen jullie deze tekst voor het boek "Beschrijvingen van jezelf en anderen", hoofdstuk 3: "Onze idolen". Zorg ervoor dat hij zo goed mogelijk wordt. Bespreek en verander de tekst serieus!

Opdracht 2 (werk in twee tweetallen)

Bespreek om de beurt jullie teksten. Doe dat zo:

1. Lees de tekst van jullie klasgenoten.
2. Vertel wat jullie leuk vinden aan de tekst.
3. Vraag wat de schrijvers zouden willen veranderen om de tekst beter te maken.
4. Vertel of jullie het eens zijn met wat beter kan. Leg uit waarom.
5. Geef tips hoe de beschrijvingen preciezer en levendiger kunnen (*opsommingen*).
6. Geef tips hoe je de tekst interessanter kunt maken om te lezen (*uitlegwoorden*).
7. Kijk of jullie nog **andere** plaatsen zien waar de beschrijvingen levendiger en interessanter kunnen.

Maak aantekeningen in je tekst van wat je nu nog meer wilt gaan veranderen.

Opdracht 3 (werk samen)

Verander jullie tekst:

- Open jullie eerste versie (**namen_les5versie1**).
- Klik op opslaan als en sla je tekst op met je **namen+les6versie2** (als je nu dingen verandert en opslaat, is versie 1 ook nog bewaard als **namen+les5versie1**):
 - Gebruik jullie aantekeningen van de tips uit de tekstbespreking.
 - Let op de *opsommingen* en het gebruik van *uitlegwoorden*.

Opdracht 4 Je tekst bewaren en printen (werk alleen)

- Klik op opslaan (niet: opslaan als, dat heb je al gedaan bij opdracht 3).
- Print de tekst allebei en schrijf jullie **namen+lesversie2** erop.
- Bewaar je tekst!